

Innholdsfortegnelse

FORORD	5
INNLEDNING	9
KAPITTEL 1 LITERACY – HVA ER DET?	13
Literacy som kognitive ferdigheter	16
Literacy som sosial praksis	17
Literacy som tilgangskompetanse og samfunnsdeltakelse	20
Forskjellige typer literacy	23
Tidlig literacy	24
Fagspesifikk literacy	25
Media literacy og digital literacy	27
Kritisk literacy	29
New literacies	31
Kort konklusjon og veien videre	33
KAPITTEL 2 SPRÅKLIG SOSIALISERING	35
Shirley Brice Heath – om hvordan barn fra ulike sosiale miljøer sosialiseres inn i tekstenes verden	38
James Paul Gee – om hvordan skolen systematisk belønner bestemte måter å bruke språk på	39
Sylvi Penne – om hvordan elever med ulik sosial bakgrunn leser de samme tekstene	41
Teksthendelser og tekstpraksiser	45

KAPITTEL 3 LITERACY I DEN DIGITALISERTE HVERDAGEN	49
Fra lineær til modulbasert lesing.	52
Multimodale (nett-)tekster	53
Endrete maktforhold mellom forfatter og leser.	56
Sosiale medier: et narrativ om deg selv	59
Digitale spill	62
KAPITTEL 4 SKOLENS LITERACY	67
Å gjengi faglig innhold «med egne ord»	70
Lesing av pedagogiske tekster – spesielt lærebøker	73
Utydelige, allvitende avsendere og utydelige mottakere	75
Tematisk inndelt og oppstykket lesing	75
Terminologi – fagenes sentrale begreper	76
Generelt akademisk språk	78
Nominalisering	79
Hvordan leses lærebøkene?	79
Samtaler om tekst	80
Nye tendenser i skolens literacy	85
Mer individuelle tekstpraksiser	86
Tekstpraksiser som er mindre forankret i skolen.	90
Hva betyr disse endringene i skolens literacy?	93
KAPITTEL 5 HVORDAN KAN VI GI ELEVENE ALLSIDIGE TEKSTPRAKSISER?	95
1. Vis frem hele prosessen knyttet til lesing, skriving og tolkning.	97
2. Bruk av fagbegreper og fagspråk.	99
3. Et mangfold av tekster – også fra elevenes fritid	103
4. Arbeid med sjanger i alle fag	105
5. Bruk av eksempeltekster og skriverammer	106
6. Kritisk literacy.	108
7. Snakk om – og på tvers av – tekster	109
Avsluttende kommentar	110
LITTERATUR	111
STIKKORD	127